

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

IQTISODIY Tahlil

Fani bo'yicha

SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

Bilim sohasi: 300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi: 310 000 – Ijtimoiy va xulq atvoriga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi: 60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

SAMARQAND – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
60310100 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va
sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Iqtisodiy tahlil
Fan turi:	Ma'bur
Fan kodi:	EOANA104
Yil:	4
Semestr:	7
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlari:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Fanni o'qitishdan maqsad – boshqaruv, moliyaviy va investitsion qarorlar qabul qilish uchun xo'jalik sub'ektlarida resurslardan foydalanish holatini, faoliyat samaradorligini, moliyaviy holatini hamda ularning o'zgarishlarini, o'zgarishlarga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash, hisob-kitob qilish, baholash yo'llarini o'rgatishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	EOANTH106 Iqtisodiyot nazariyasi
2.	INVANA206 Investitsiyalar tahlili
3.	ACCOUN106 Buxgalteriya hisobi va audit

Ta'lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihatidan:	
TN1	talabalarda xo'jalik sub'ektlarining moddiy, moliyaviy va mehnat resurslaridan foydalanish holatiga baho berish;
TN2	ishlab chiqarish – tijorat va moliya faoliyati samaradorligiga baho berish;
TN3	sub'ektlarning iqtisodiy va moliyaviy salohiyatini baholash;
TN4	boshqaruv samaradorligiga ob'ektiv baho berish haqida bilishlari kerak;
Ko'nikma jihatidan:	
TN5	faoliyatining kuchli jihatlari va zaif tomonlarini aniqlashini;
TN6	aktivlarning bugungi va kelajakdagi qiymatini oshirishda aniq boshqaruv

	qarorlarini tayyorlash yuzasidan zamonaviy bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.
--	---

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	Ajratilgan soat
M1 Iqtisodiy tahlilning predmeti, asosiy vazifalari va tamoyillari.	2
M2 Iqtisodiy tahlilning metodi va usullari.	2
M3 Iqtisodiy tahlilning turlari.	2
M4 Tahlil ishtarini tashkil etish va manbalar bilan ta'minlash.	2
M5 Xo'jalik yurituvchi subyektlarning marketing faoliyatida tahlil.	2
M6 Xo'jalik yurituvchi subyektlarning mahsulot (ish, xizmatlar) ishlab chiqarish va sotish hajmini tahlil.	2
M7 Asosiy vositalar holati va ulardan samarali foydalanish tahlili.	2
M8 Moddiy resurslar bilan ta'minlanganlik va ulardan foydalanish tahlili.	2
M9 Mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik va mehnat umumdorligi tahlili.	2
M10 Mahsulot ishlab chiqarish va davr xarajatlari tahlili.	2
M11 Moliyaviy va operatsion boshqaruv tizimida marjinal tahlil.	2
M12 Buxgalteriya balans tahlili.	2
M13 Moliyaviy barqarorlik tahlili.	2
M14 Kreditga layoqatlilik tahlili.	2
M15 Moliyaviy natijalar va rentabellik tahlili.	2
JAMI:	30

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1 Iqtisodiy tahlilning mohiyati va bozor iqtisodiyotidagi o'rni.	2
A2 Iqtisodiy tahlilning metodologik asoslari.	2
A3 Iqtisodiy tahlilning turlari.	2
A4 Iqtisodiy tahlilda hisoblanadigan hamda hisoblanmaydigan axborot manbalar.	2
A5 Korxonalar savdo faoliyati tahlili.	2
A6 Kredit nuqta hamda unga ta'sir etuvchi omillar tahlili.	2
A7 Korxonalarda ko'p yillik aktivlar tahlili.	2
A8 Moddiy resurslar holati, harakati hamda samaradorligi tahlili.	2
A9 Mehnat resurslari qiymati hamda xodimlar harakati tahlili.	2
A10 Xo'jalik yurituvchi subyektlarda xarajalar tahlili.	2
A11 Moliyaviy va operatsion boshqaruv tizimida marjinal tahlil.	2
A12 Korxonalarda aktivlar va passivlar tahlili.	2
A13 Moliyaviy barqarorlik tahlili.	2
A14 Kreditga layoqatlilik tahlili.	2
A15 Korxonalarda daromad, xarajat hamda foyda turlari tahlili.	2
JAMI:	30

Mustaqil ta'lim (MT)	
1 Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyovgarlik ko'rish va uy ishlarni bajarish	30 soat
2 Vaziyatli masalalarni bajarish	10 soat
3 Berilgan manbalarni taqjima qilish	10 soat

4	Investitsiyalarni moliyalashtirishga oid berilgan mavzular bo'yicha esse yozish	10 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	
6	Berilgan mavzu bo'yicha kurs ishini bajarish	

Asosiy adabiyotlar		
1.	Мельник М.В., Поздеев В.Л. Экономический анализ: Учебник и практикум. Москва: Юрайт, 2020.-261 стр.	
2.	Pardayev M.Q. Iqtisodiy tahlil nazariyasi. Darslik. T: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi" DUK, 2020.-588 b.	
3.	Raximov M.Y., Kalandarova N.N. Moliyaviy tahlil. Darslik. T: Iqtisod-Moliya. 2019.-736 b.	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 24 fevraldagi PQ-4611-sonli "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qarori.	
2.	Raximov M. Iqtisodiyot sub'ektlari moliyaviy holatining tahlili. Uslubiy qo'llanma. T.: Iqtisod-Moliya, 2015. -156 b.	
3.	Pardayev M.Q., Isroilov J.I., Isroilov B.I. Iqtisodiy tahlil. O'quv qo'llanma. T.:Print Line Group, 2017.-533 b.	

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;

- flarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;

- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.

0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho,
70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Yahyoyev To'liq Ismatulla o'g'li – "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasida assistenti;
E – mail:	yahyoyevtolqin93@mail.ru
Tashkilot:	SamISI "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasida
Taqrizchilar:	D.Q.Usmonova – SamDU Kadrlar menejmenti va biznes kafedrasida mudiri, i.f.n, dotsent; S.I.Yahyoyev – "Start Servis Max" MChJ rahbari

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ S-16-01/D)

Mazkur Sillabus "Iqtisodiy tahlil va statistika" kafedrasining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'limi boshlig'i

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

I. Shodmonov

Sh.Islomov

A. Xoliqulov

T.Yahyoyev